

Het christelijk geloof en de ethiek

Geloof is niet alleen een leer maar ook een leven

Het is sterven en opstaan met Christus

Dat is een levenslange opdracht, een gave en een opgave.

Genade en Wet

Wij leven 'onder de genade' en niet 'onder de wet'

Wij leven 'in de vrijheid van de kinderen van God'

Wat is vrijheid? Wij zijn vrij om God te dienen en onze naaste (en dus niet vrij om te doen waar we zelf zin in hebben)

De wet is 'in het hart geschreven': we doen graag en van binnenuit wat God van ons wil.

De Bijbel en de ethiek

De Bijbel is 'bron en norm': dit boek wijst ons de weg van het leven.

De Bijbel is echter geen ethisch handboek, zodat je het onderwerp maar op hoeft te zoeken en de bijpassende tekst rolt eruit.

In het Oude Testament springen de 10 geboden eruit

In het Nieuwe Testament het dubbelgebod: God liefhebben boven alles en de naaste als jezelf.

Daarnaast zijn er 'vermaningen', 'aansporingen', vooral in de brieven.

De Bijbel en de ethiek (2)

Het gaat om gehoorzaamheid

Dat is geen wassen neus: het gebod van God is radicaal, we moeten 'nieuwe mensen' worden.

Tegelijk: wat de wil van God is, is niet altijd duidelijk, daar is 'beproeven', moreel beraad in de gemeente voor nodig: "wat is de wil van God in deze situatie?"

**Het gebod vraagt om uitleg en toepassing.
Voorbeeld**

Het gebod luidt: Gij zult niet doodslaan

Dus principieel pacifist?

Dus geen doodstraf?

Dus nooit in een crisissituatie het leven van het
ongeboren kind opofferen voor het leven van
de moeder?

Die keuze kun je maken, maar is het fout als
anderen andere keuzes maken?

De Bijbel en de cultuur

De Bijbel verkondigt de grote daden van God: dat is 'absoluut', en daar valt dus niet over te 'onderhandelen'.

De Bijbelse verkondiging gebeurt in en door de cultuur van het Oude Oosten (woordgebruik, beelden, denkvormen, etc).

Dat geldt zeker waar het gaat om de concrete vorm van de dienst aan God (dus: hoe wij reageren op de daden van God). Daar zit altijd ook een element van de cultuur in.

Homoseksualiteit: 7 keer

Een zevental keer wordt het thema geraakt

Gen 19

Richteren 19

Lev. 18

Lev 20

Romeinen 1

1 Kor. 6:9

1 Tim. 1:10

Homoseksualiteit Leviticus

Leviticus: U mag niet slapen met een mannelijk persoon, zoals u met een vrouw slaapt. Dat is een gruwel (18:22)

Wanneer een man met een andere man slaapt, zoals men met een vrouw slaapt, dan hebben zij beiden iets gruwelijks gedaan. Zij moeten zeker ter dood worden gebracht. Hun bloed rust op henzelf (20:13)

- Geboden zijn duidelijk (opvallend: niets over lesbische verhouding): in de wetgeving in Leviticus wordt homoseksuele praktijk afgewezen.
- De reden hiervoor wordt niet gegeven. Waarschijnlijk: zo heeft de Schepper het niet bedoeld die de mens als man en vrouw schiep.

Homoseksualiteit Romeinen

Daarom heeft God hen overgegeven aan oneervolle hartstochten, want ook hun vrouwen hebben de natuurlijke omgang vervangen door tegennatuurlijke. En evenzo hebben ook de mannen de natuurlijke omgang opgegeven, en zijn in wellust voor elkaar ontbrand: mannen doen schandelijke dingen met mannen en ontvangen het gepaste loon voor hun dwaling in zichzelf' (1:26.27)

- Voor Paulus is dit bewijs dat het verlies in geloof in de Schepper-God ook gevolgen heeft voor de schepselmatige verhoudingen: de natuurlijke orde wordt verstoord en verwisseld voor een tegennatuurlijke.
- Voor Paulus staat de homoseksuele praktijk dus in het kader van een verstoring van de orde van God. Hij benadrukt voor het element van de hartstochten (in wellust ontbrand).

Gebod en Cultuur

Er zijn geboden/uitspraken in de Bijbel die we nu toeschrijven aan de factor cultuur

- Heb geen gemeenschap met een vrouw wanneer zij vanwege haar menstruatie onrein is (Lev. 18:19) - is dit 'eeuwig gebod' of heeft dit gebod een bepaalde bedoeling die voor ons nu niet meer de vorm van een gebod heeft?
- Een vrouw maakt haar hoofd te schande wanneer ze met onbedekt hoofd bidt of profeteert (1 Kor. 11: 5)

Leven in een gebroken wereld

Het gebod van God wordt vaak aan de oorsprong gerelateerd.

Tegelijk is er de gebroken werkelijkheid

- Ook al in de Bijbel: Leviticus stelt 'je mag niet naast je vrouw haar zuster als tweede vrouw (bijvrouw) nemen'(18:18). Jacob deed dit wel.
- Echtscheiding: zo is het van den beginnen niet geweest. De Bijbel is heel duidelijk over echtscheiding. En toch is het soms van twee kwaden de minst kwaden.
- En niet trouwen met iemand die is gescheiden? Jezus sluit dit uit, maar het gebeurt ook onder christenen, zonder dat dit als een zonde wordt gezien.
- Paulus ziet het huwelijk merkwaardiger-wijze als noodvoorziening. Beter trouwen dan van begeerte te branden...., maar nog beter is het om niet te trouwen.

Homoseksualiteit

- Wij denken over homoseksualiteit anders dan in de tijd van de Bijbel. We maken bijvoorbeeld een onderscheid tussen geaardheid en praktijk.
- We kunnen niet de duidelijke teksten zomaar naast ons neer leggen: met name die uit Leviticus en Romeinen wijzen homoseksualiteit af.
- We zullen wel de vraag moeten stellen of homoseksualiteit zoals wij dat kennen (een relatie in liefde en trouw) hetzelfde is als waar het in het verbod in de Bijbel om gaat.
- Paulus zegt: beter trouwen dan van begeerte branden (dus wie niet de gave van een celibatair leven heeft, moet maar trouwen). En als je nu 'van begeerte brandt' naar iemand van hetzelfde geslacht, is dan 'samenleven' (in liefde en trouw) niet ook een weg om te gaan?
- Tegelijk: homoseksualiteit moet niet alleen als 'seksualiteit' worden gezien, maar voor een vriendschapsband, die in dat kader openstaat naar seksualiteit.

Hoe nu verder?

- Enerzijds: pal voor twee of drie teksten gaan staan, het mag helaas niet, 'ik zou het wel graag anders zien, maar het is helaas niet anders'
- Anderzijds: we maken zelf wel uit wat Gods wil is of wat we doen, we laten ons niet door een bijbeltekst ophouden.
- Dat zijn twee doodlopende wegen.
- Hopelijk dat het voorgaande meer diepte geeft aan het gesprek.
- Ook dan zal er niet meteen duidelijkheid zijn. Soms komen we niet verder dan 'agree to disagree', ook dan zullen we elkaar in liefde aanvaarden, het gesprek voortzetten en elkaar vast blijven houden.

De sterken en de zwakken

* In de tijd van het Nieuwe Testament kwamen er ook conflicten voor.

Ze gingen over 'eten', over 'heilige dagen' etcetera (Vgl. Rom.14 en 15)

- Paulus erkent dat deze verschillen er zijn en veroordeelt noch het ene,]
noch het andere standpunt.
- Hij benadrukt dat ieder in zijn geweten onder het oordeel van God valt en niet onder dat van de ander
- De hoogste wet is daarbij: 'aanvaard elkaar zoals Jezus Christus jullie heeft aanvaard' (Rom. 15:7)
- Dit is een goede leidraad voor ons als het gaat om homoseksualiteit. Belangrijk is om hierover voor God te staan, de band van de liefde te houden, en het gesprek te blijven voeren.